

Το «ΓΚΙΑΚ» του Δημοσθένη Παπαμάρκου επέστρεψε στο «Μικρό» της Μονής Λαζαριστών

kavalawebnews.gr /%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%83/%CF%84%CE%BF-%CE%B3%CE%BA%CE%B9%CE%B1%CE%BA-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%83%CE%B8%CE%AD%CE%BD%CE%B7-%CF%80%CE%B1%CF%80%CE%B1%CE%BC%CE%AC%CF%81%CE%BA%CE%BF%CF%85-%CE%B5/

Οκτ 13, 2017

Ήμουν κι εγώ εκεί. Στη νέα πρεμιέρα του Κ.Θ.Β.Ε στο Μικρό Θέατρο της Μονής Λαζαριστών, που μεταμορφώθηκε και πάλι σ' ένα δωμάτιο όμοιο με καθιστικό σπιτιού, όπου συναθροίζονται μέλη μιας οικογένειας και πίνουν και γελούν και φωνάζουν και μαλώνουν κι αγριεύουν και φιλιώνουν και γεννάνε τις ανατροπές τη μια πίσω από την άλλη και δεν προλαβαίνεις εσύ, ο καλεσμένος, να πάρεις ανάσα.

Τόση ένταση. Τόση αδρεναλίνη στο τραπέζι, τόσες εικόνες φωτεινές μπερδεμένες με σκοτάδι και τόσο δέος απ' τις εκφράσεις, απ' τα λόγια, απ' τα θεατρικά ταξίδια.

Ο Δημοσθένης Παπαμάρκος έγραψε το «Γκιακ» που θα πει αίμα, θα πει συγγενικός δεσμός αλλά κι εκδίκηση. Κι η εκδίκηση σέρνει και φόνο και πόνο και δάκρυα κι είναι οι απώλειες κομμάτια από κώδικες παράδοσης που στέκονται απέναντι από τα συναισθήματα και τη συνείδηση. Τριάντα τεσσάρων χρόνων μόνο ο συγγραφέας απ' τη Μαλεσίνα Λοκρίδος κι έχει ήδη ένα πλούσιο βιογραφικό. Η Οξφόρδη τον περιμένει να διδάξει απ' τα έδρανα του πανεπιστημίου της.

Από τις αγροτικές αρβανίτικες κοινότητες της Λοκρίδας προέρχονται οι ήρωες του Γκιακ. Κοινό τους χαρακτηριστικό ο πόλεμος και οι πληγές του. Μύθος και πραγματικότητα εμπλέκονται με τρόπο λογοτεχνικό στο βιβλίο και ξεφλουδίζουν, σκληρά είναι η αλήθεια, τη λεπτή στρώση της ωραιοποίησης του παρελθόντος, ανατρέποντας την τάση που έχει ο καθένας να θέλει να «στεφανώσει» προγόνους πολεμιστές. Ο Παπαμάρκος,

χωρίς ενοχές αχρηστεύει τις επικαλύψεις και τα προσχήματα και μας δίνει στο πιάτο ένα πολύγευστο,

αποκαλυπτικό έδρασμα. Και ναι, στους πολέμους και οι δικοί και οι απέναντι σκοτώνουν, σφάζουν, λιποτακτούν, εκδικούνται, ερωτεύονται, βιάζουν, κλαίνε, λυπούνται, χάνουν ανθρωπιά, βρίσκουν συμπόνια.

Τις ιδιωτικές ιστορίες, τις ποτισμένες με βία και παράνοια πολέμου, κλήθηκε η Γεωργία Μαυραγάνη να τις μεταφέρει στη σκηνή. Η σκηνοθέτις που υπέγραψε αξιόλογες πειραματικές θεατρικές παραστάσεις, μεταξύ των οποίων το «Από πρώτο χέρι» με θέμα τον καπνό, που είδαμε στην ίδια αίθουσα, έκανε άκρως εντυπωσιακή δουλειά. Διασκευή-πνευματώδες κέντημα-αριστοτεχνικό έργο τέχνης. Από την είσοδο στο «Μικρό» ο θεατής εισπράττει την αύρα ενός θεατρικού επιτεύγματος. Τραπέζι παραλληλόγραμμο στη μέση, περιφερειακά τα καθίσματα, ο φωτισμός προάγγελος ενός ταξιδιού με «ταχεία». Λοιπόν, αυτό το ευφυές μυαλό, αυτή η οξυδερκής προσωπικότητα γνώριζε πολύ καλά τι ήθελε να δείξει, πώς να το δείξει, τι να μας μεταφέρει, πώς να μετουσιώσει στην πράξη την ιδιόμορφη αφήγηση της πέννας, σε ζωντανή αναπαράσταση γεγονότων. Μέσα στη συνθήκη οικογενειακής μάζωξης, η Γεωργία Μαυραγάνη καθοδήγησε επτά εξαιρετικούς ηθοποιούς του Κ.Θ.Β.Ε σε μια ξέφρενη εξιστόρηση γεγονότων με στόμα και σώμα, μοιράζοντας έναν χαρακτήρα σε επτά συνιστώσες δρώσες στο παρόν, ώστε να έχουν όλοι τους μερίδιο ισόποσο στη δράση και εκ του αποτελέσματος, στην επιτυχία. Η δραματουργία έχει κανόνες. Η σκηνοθέτις τους σεβάστηκε μεν, πλούτισε δε την αφήγηση με τόσα ευφάνταστα ευρήματα, τόσες αναπάντεχες ανατροπές, τόσους άψογους συγχρωτισμούς, ώστε κανείς από τους θεατές δεν τόλμησε να της προσάψει εξυπνακισμούς, επειδή ακόμη και η συνεχής χρήση μικρόφωνου που πολυφορέθηκε στο θέατρο, εδώ ήταν πολύτιμη πυξίδα στη συναισθηματική μας καταιγίδα. Έπαιξε καίριο ρόλο αφύπνισης κοιμισμένης συνείδησης κι άλλοτε λειτούργησε σαν καταπραϊντικό παυσίπονο, όταν έπρεπε να καταλαγιάσει η έξαρση.

Της αξίζουν έπαινοι και θαυμασμός, επειδή δεν ήταν διεκπεραιωτική. Κατέθεσε εμφανώς πολλή και σκληρή δουλειά, δίνοντάς μας μια κάθε άλλο παρά επίπεδη αφήγηση. Συγκρουσιακές καταστάσεις κι η αδρεναλίνη στα ύψη. Ευφυή ευρήματα. Η ανηλεής καταστροφή χωριών με φωτιά, δόθηκε τόσο εντυπωσιακά και άμεσα με τα χαρτόσπια στις φλόγες από ένα σπύρτο, που ήθελα να χειροκροτήσω αλλά δεν τόλμησα να διασαλεύσω την απόλυτη προσήλωση της «αίθουσας» στη σκηνή. Της αξίζουν κι άλλοι έπαινοι, γιατί δεν παγιδεύτηκε σε πολιτικούς ιστούς γέρνοντας το ζύγι δεξιά ή αριστερά. Είδαμε ξεκάθαρα ότι ο πόλεμος είναι ταμπού και δεν είναι ενταγμένος οργανικά στη λειτουργία των κοινωνιών και στην καθημερινή ζωή των πολιτών. Ο πόλεμος θεωρείται παρέκκλιση και όχι νόρμα, παρότι είναι μία από τις σταθερές της ανθρώπινης ιστορίας. Ωστόσο, πολιτική ήταν η ματιά της σε όλη την παράσταση, σε όλες τις παραμέτρους. Το κείμενο δέχτηκε επεξεργασία, διαχωρίστηκε και παρουσιάστηκε κατά τέτοιο τρόπο, ώστε κέντρισε ευθέως αγκυλωμένες στη συντήρηση ιδέες και στείρα μυαλά, ξεδίπλωσε μαεστρικά τις αληθινές διαστάσεις της βίας, της απανθρωπιάς του πολέμου, αλλά και της ομοφοβίας

και των άλλων παθογενειών που δέρνουν μικρές κοινωνίες γύρω από τις ανθρώπινες σχέσεις, ερωτικές ή

οικογενειακές, καθαγιασμένες ή «κολασμένες»... Ακόμη, κράτησε το ηθογραφικό στοιχείο χωρίς να το διακωμωδήσει, οι γλωσσικοί ιδιωτισμοί υποστηρίχτηκαν από την εξαιρετική ομάδα των ηθοποιών με σεβασμό, ενώ έλειψε παντελώς η γραφικότητα. Ζωντανή και ηχογραφημένη μουσική σε αγαστή σύμπλευση, σημαντικός συντελεστής στην επιτυχία. Δημοτικό τραγούδι σε δόσεις ισορροπημένες, φορές-φορές αποτέλεσε κλειδί αποκωδικοποίησης συμπλεκτικών γεγονότων και οι ερμηνείες της σπουδαίας ομάδας των επτά ήταν άξιες για πολλά χειροκροτήματα, πολλές επευφημίες.

Σύγχρονο θέατρο που μπορεί και ασκεί κοινωνική και πολιτική κριτική, μπορεί και παράγει πολιτισμό μέσα στα όρια της αισθητικής απόλαυσης. Στο «Γκιακ» του Δημοσθένη Παπαμάρκου οι ήρωες των διηγημάτων έχουν βρεθεί σε ακραίες συνθήκες πολέμου, παραβίασης ηθικών κανόνων και αγριότητας. Όταν επιστρέφουν στο χωριό καλούνται να ενσωματωθούν στη «φυσιολογική» ζωή του χωριού. Μπορούν; Εγώ ήδη απάντησα στον πρόλογο αυτού του κειμένου.

Δείτε την παράσταση για να κρίνετε μόνοι σας. Δείτε την παράσταση για να βεβαιωθείτε κι εσείς ότι το Κ.Θ.Β.Ε. δε χρειάζεται μετακλητούς «αστέρες» για να παίξουν τον πρωταγωνιστικό ρόλο, έχει στο δυναμικό του αστέρια εκθαμβωτικής λάμψης. Ναι, δείτε αυτή την παράσταση γιατί είναι μια πολύ ιδιαίτερη εμπειρία και μια σπουδή στο σύγχρονο θέατρο.

Συντελεστές: Διασκευή-Σκηνοθεσία: Γεωργία Μαυραγάνη

Σκηνικά-Κοστούμια: Άρτεμις Φλέσσα

Φωτισμοί: Τάσος Παλαιουράς

Μουσική σύνθεση- αυτοσχεδιασμοί: Μιχάλης Σιώνας

Βοηθοί σκηνοθέτη: Βασίλης Καρφάκης, Σμαρώ Κώτσια

Β' βοηθός σκηνοθέτη: Στυλιανή Δάλλα

Βοηθός σκηνογράφου: Κατερίνα Σταύρου

Παίζουν (με αλφαβητική σειρά):

Ιωάννα Δεμερτζίδου, Νικόλαος Κουσουλής, Εμμανουέλα Μαγκώνη, Δημήτρης Μορφακίδης Παναγιώτης Παπαϊωάννου, Μιχάλης Σιώνας, Άννη Τσολακίδου.

